

III. 4284 17

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1915. ÉVI MÁJUS HÓ 18-ÁN UNGVÁRON
TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
PATAKY PÁL
EGYHÁZMEGYEI PAPI JEGYZŐ.

51. SZÁM.

UNGVÁR,
NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1915.

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1915. ÉVI MÁJUS HÓ 18-ÁN UNGVÁRON
TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
PATAKY PÁL
EGYHÁZMEGYEI PAPI JEGYZŐ.

51. SZÁM.

UNGVÁR,
NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1915.

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE 1915.
ÉVI MÁJUS HÓ 18-ÁN UNGVÁRON TARTOTT
KÖZGYŰLÉSÉNEK

J E G Y Z Ó K Ö N Y V E.

I. Közgyűlés.

Jelen voltak: Szücs István esperes és Minay István h. gondnok elnöklete alatt: Szakal István vámoslucskai, Maksa József nagykaposi, Magyar Bertalan nagydobronyi, Nagy Sándor kisdobronyi lelkészek, papi tanácsbírók. Szilágyi Sándor, Stépán László, Stépán Géza világi tanácsbírók. Hegyi György, Sutka István dr. ügyészek. Pataki Pál, Kovács István papi, Kovács Dániel, Szabó Zoltán világi jegyzők. Sallay Gyula nagyszelmenci, Szabó Endre minaji, Varga Károly korláthelmeci, Pelei József záhonyi, Móré Elek ungpinkóci, Kálniczky János bezői, Gecse Géza gálocsi, Szőlőssy Ferenc mokcsai, Ráczkövy János palágyi, dr. Magda Sándor csicseri, Jósvey Dénes bési, Barkaszy Károly szalóki, Szabó István eszenyi, Benkő Lajos iskei, Ujlaki Sándor bajánházai, Komjáthy István nagygejőci. Nagy Sándor kiscegyőci, Nyomárkay Sándor ungnarádi, Morvay József kistráti, Rácz József felsőrőcsei, Isák Imre vajáni lelkészek. Kőmives Sándor, Kása Ferdinánd, Simon Károly, Egyed Béla segédlelkészek. Bóczér István, Karabélyos Gyula, id. Papp Lajos tanítói képviselők, Kerecsenyi János szalóki, Lengyel János csicseri, Gortvay Ferenc korláthelmeci egyházi küldöttek.

1. Szücs István esperes, a hazánkra s egyházi életünkre is nehezedett súlyos idők nyomása alatt, borongó érzéssel, de a legnagyobb veszedelemben is törhetlen hitből származó

könyörgéssel ajánlja hazánkat, egyházunkat, tanácskozásunkat a gondviselő Isten segítő kegyelmébe; s azután felhívja Minay István hivatalakor szerint legidősebb világi tanácsbíró, hogy mivel e.-megyei gondnokunk a gyűlésen, a háboru okozta vasúti forgalom-zavar miatt, meg nem jelenhetett: a világi elnöki széket elfoglalni sziveskedjék.

Minay István tanácsbíró a világi elnöki széket elfoglalja s a gyűlést megnyitja.

2. Az egyházak részéről kiküldött képviselők megbízó levelüket beadván.

A közgyűlés a fentebbi névsor szerint megalakul.

3. Az egyházmegyei gyűlésről való elmaradásukat igazolják: Komjáthy Gábor és Bernáth Zoltán tanácsbírók; Magyar Bertalan, Móré Elek, Csomár Béla lelkészek pedig a mult gyűlésről való elmaradásukat mentik ki.

Mindezen bejelentéseket egyházmegyénk tudomásul veszi s az illetők elmaradását igazolja.

4. Esperes sajnálattal jelenti, hogy a megyénket legközelebből érintő háborus állapotok miatt az egyházlátogatást ez évben rendesen megejteni nem lehetett, így nem álltak rendelkezésére azok a hiteles adatok, amelyekből szokásos évi esperesi jelentését megtehesse.

Egyházmegyénk sajnálattal nélkülözi ugyan a mindig gondos és az évi eseményeket hiven feltüntető esperesi jelentést, de a jelen viszonyok között annak elmaradását maga részéről is teljesen indokoltnak látja.

4/a. Esperes jelenti, hogy egyházmegyénkből a következő tanítók vonultak hadba: 1. Kézy György, Bező. 2. Ajtay Sándor, Csongor. 3. Szekeres Dénes, Felsőőröcse. 4. Böszörményi László, Kisdobrony. 5. Mészáros Károly, Korláthelmec. 6. ifj. Pap Lajos, Ungmogyorós. 7. Péter Sándor, Nagygejőc. 8. Orgován Sámuel, Nagyszeretva. 9. Halász Lajos, Pályin.

10. Orémus Kálmán, Szalóka. 11. Mátyás István, Tiszasalamon. 12. Szanyó Sándor Vaján. 13. Némethy Jenő, Vámoslucska. Ezzel kapcsolatosan tudatja, hogy az árván maradt iskolákban a legtöbb helyen a lelkészek karolták fel a tanítás és nevelés ügyét, így iskoláink nem maradnak teljesen üresen a nevezett egyházakban sem.

Egyházmegyénk amidőn részvétteljes büszkeséggel kíséri a népnevelés eme 13 bajnokának a hazáért való áldozatos vitézkedését s szívből kért rájuk az égi segedelmet és dicsőséges visszatérést, ugyanakkor az ő itteni félbemaradt munkájokat hiven teljesítő lelkészek működéseért köszönetét fejezi ki.

5. Esperes mély részvétellel emlékezik meg egyházmegyénk mult évi halottairól, akiknek nemcsak száma rendkívüli nagy egyházmegyénk arányához mérten, de súlyra, érdemre nézve is legfájóbb veszteségei egyházi életünknek. Ezek már:

1. A tanítók közül: *Balog Dániel* palágyi tanító, aki a mult év december 3-án hagyott itt bennünket. Igazán szívünk szerint való munkása volt a tanügynek; 47 évi egy helyen való buzgó működése áldás volt ugy a polgári, mint az egyházközségre nézve s méltán megérdemelte mindazon szeretetet és kitüntetések, amelyekben ugy községe, egyháza, mint a tanítóikar és egyházmegyénk is részesítette az igazi kálvinista tanítók eme mintaképét.

2. A lelkészek közül *Móré Gábort* veszítettük el mult év október 25-én. Erős kezű, a református papi tekintélyt mindennél feljebb becsülő lelkésze volt ő a jenkei egyház és missió körnek, melynek nagy fontosságú ügyeit buzgósággal végezve, érdekeinket nagy eréllyel védelmezte 3 évtizeden át, egyházát anyagilag és szellemileg az első sorba emelte.

3. A mult év december 17-én hosszas szenvedés után elhunyt *Virág József* vajáni lelkész is. Szelid, pátriárkális képe sokáig élni fog az emlékezetben, amint csendes, komoly fellépésével, de mindig nagy sullyal szólt bele tanácskozásainkba, mint e.-megyénk tanácsbírója és pénztárnoka s tekintély volt ugy az egyházi, mint a polgári életben.

4. *Kiss László* bátfai lelkész ez év április 18-án köl-

tözött az örökkévalóságba, amelybe szinte beteges rajongással bizott és vágyott. Mindenkit szerető, becsületes lelkű embert, papi kötelességeit hiven teljesítő lelkipásztort vesztettünk benne.

5. És — fájdalom — elkellett veszítenünk ez év április 30-án *Németh Pétert* a csongori egyház kiváló lelkipásztorát, egyházmegyénk köztiszteletben és szeretetben álló főjegyzőjét is. A krisztusi szelidség és szeretet mintaképe volt ő, ellensége senki, tisztelője, barátja mindenki, aki vele valaha érintkezett; szellemes társaságában annyiszor gyönyörködtünk, főjegyzői tollát annyiszor dicsértük, és ha tudásánál, sok irányu képzettségénél nem lett volna még nagyobb szerénysége: egyházmegyénk határán túl is fényeskedhetett volna.

Közygylésünk elhunyt kedves halottaink emlékét mély részvéttel örökíti meg jegyzőkönyvében, poraikra Isten áldását, hátramaradottaikra a vigasztalás lelkét kéri s halálukat a főt. egyházkerületre tisztelettel beterjeszti.

5/a. Németh Péter elhunytával szükségessé vált az e. megyei papi főjegyzői állás betöltése.

Közygylésünk a papi főjegyzői állásra a szavazást elrendeli, a szavazatok felbontására esperes elnöklete alatt Minay István, Komjáthy Gábor, Hegyi György, Szabó Zoltán urakból álló bizottságot bizza meg, eredménytelenség esetén az új szavazás elrendelésére is felhatalmazza.

6. Olvastatik dr. báji Patay György önnagyságának egyházmegyei közygylésünkhöz intézett levele, melyben tiszteletbeli tanácsbiróvá történt megválasztatásáért a közygylés alkotó tagjainak, kiváltképen pedig a lelkészi karnak hálás köszönetet mond s kész szívvvel ajánlja fel magát ref. válásunk s egyházmegyénk szolgálatára. Egyszersmind jelen közygylésünkről a legszentebb honfiui kötelesség: a hon védelme miatt való elmaradását kéri igazoltnak venni.

Közygylés jóleső érzéssel s a hű munkás iránti reményteljes bizalommal iktatja jegyző-

könyvébe a köszönő sorokat. Közgyűlésünkről való elmaradását pedig azzal a bizó hittel veszi tudomásul, hogy édes hazánkkal s annak harcosaival együtt elvégre is diadalmas éneket zengünk az Igazság Istenének.

7. Mult gyűlésünk 31/a. sz. határozatával szavazás rendeltetett el világi tanácsbíróra: A beérkezett szavazatok felbontására kiküldi a közgyűlés Maksa József, Stépán Géza, Gecse Géza és Pataki Pál tagokból álló bizottságot. A bizottság munkáját végezve jelenti, hogy beadatott 39 érvényes szavazat. Ebből Kovács Dániel kapott 29, Dr. báji Patay György 9, Szabó Zoltán 1 szavazatot s így Kovács Dániel a világi tanácsbírói állásra általános szótöbbséget nyert.

Közgyűlés a szavazatbontó bizottság jelentése alapján Kovács Dániel urat, eddigi világi főjegyzőnket, megválasztott tanácsbírónak jelenti ki, ki is az esküt nyomban leteszi s a közgyűlés szives üdvözléte mellett kötelezi el magát új munkakörében és a további hű és odaadó munkásságra.

8. Bakcsy Gyula csapi lelkész beiktatására az esperes által kiküldött bizottság jelenti, hogy a beiktatás f. hó 2-án megtörtént s az ez alkalommal felvett jegyzőkönyvet és leltárt két példányban beterjeszti. De azt is jelenti, hogy a fizetés megosztásra nézve az özvegy és lelkész nem tudtak megegyezni, s köztük a bizottság sem tudott igazságot szolgáltatni.

Közgyűlés a beiktatásról felvett jegyzőkönyv és leltár egyik példányát az illetékes egyháznak kiadja. Az özvegy és lelkész közt a fizetés megosztásra nézve felmerült viszályt, mint ismétlődő kóros jelenséget, sajnálattal veszi tudomásul és amennyiben a csonka és kegyeleti évről szóló egyházkerületi szabályrendelet a fizetés megosztásra nézve világos utasítást ad, nevezetteket megegyezés hiányában ennek a betartására útastítja.

9. Tóth Lajos és Stépán Géza tanácsbírák, mint az esperes által a vajáni lelkészválasztásra kiküldött bizottság, beterjeszti a választásra vonatkozó iratokat s jelentik, hogy vajáni lelkésszé *Isaák Imre* miskolci segédlelkész választotta meg 52 szavazattal 11 szavazat ellenében. Ezzel kapcsolatban esperes is jelenti, hogy a választás érvényes lévén, a megválasztott meghívására a concessát kiadta.

Közgyűlés a választást véglegesen megerősíti; a megválasztottat jó reménységgel üdvözli, megválasztását pedig tudomásvétel végett a főt. egyházkerületre felterjeszti.

10. *Isaák Imre* vajáni elválasztott lelkész beterjeszti az özv. Virág Józsefné két tanuval előttemezett s az egyházmegyei közgyűléshez címzett nyilatkozatát, mely szerint a kegyeleti évre a megválasztott lelkésszel kiegyezett, miért is a kegyeleti időre a lelkész özvegyet illető minden jogról és illetményről a megválasztott lelkész javára lemondott. Férjének hosszas egyházmegyei szolgálatára való tekintettel kéri azonban, hogy részére az egyházmegyei özvegyi járandóság már most folyóvá tétessék.

Közgyűlés az elválasztott vajáni lelkész s az elhalt lelkész özvegye között kötött egyezséget örvendetes tudomásul veszi s az erre vonatkozó nyilatkozatot a lelkészválasztás irataihoz csatoltan megőrzi.

Az özvegyi járandóságnak az özvegy árva-tár szabályaitól eltérő azonnali kiutalására nézve azonban az özvegy anyagi helyzetével indokolható okot nem lát fenforogni.

11. Esperes jelenti, hogy *Isaák Imre* vajáni elválasztott lelkész beiktatása f. hó 16-án megtörtént. Az erről felvett jegyzőkönyvet két példányban, a leltárt egy példányban csatolja a beiktatásra kiküldött bizottság.

Közgyűlés a beiktatást tudomásul veszi, a leltár és jegyzőkönyv egy-egy példányát az illetékes egyháznak kiadja.

12. Simon Károly tiszteletes Atyánkfia, aki az első lelkeszi vizsgálatot Sárospatakon, 1914. december hó 15-én sikerrel letette s ugyanezen év és hó 17-ik napján egyházkerületünk püspöke által a segédlelkészi hivatalra kibocsátott, kéri egyházmegyénkbe való bekebeleztetését.

Bekebeleztetik.

13. Szentkereszty Tivadar Ung vármegye kir. tanfelügyelőjévé történt kinevezéséről értesíti az esperesi hivatalt, s egszersmind hivatalos működésében jóakaró támogatást kér.

Az ungi ref. egyházmegye midőn Szentkereszty Tivadarnak Ung vármegye kir. tanfelügyelőjévé történt kinevezését örvendetes tudomásul veszi, őt ezen fontos és magasztos állásában szívélyesen üdvözli, bizalmáról, jóakaratu támogatásáról biztosítja; igaz szivből fakadó óhaja az, hogy munkássága a tanügy fejlődését, felvirágozását messze időkre biztossítsa, s az isteni gondviselés jósága adjon neki ehhez erőt, egészséget s kitartást.

14. Esperes jelenti, hogy a pallói leány-egyházba a harctérre vonult tanító helyébe a presbitérium kérelme és határozata folytán, Minay Irénke okleveles tanitónőt ideiglenes tanitónőül beerősítette.

Közgyűlésünk esperes jelentését s intézkedését helyeslőleg tudomásul veszi.

15. Minay Julia a bezői ref. iskolánál alkalmazott ideiglenes tanitónő a becsatolt orvosi bizonyítvány alapján a f. évi március 1-én lejárt szabadságának f. évi szeptember 1-ig való meghosszabbítását kéri; s folyó évi márc. 1-től junius hó végéig járó fizetését a helyettesítéssel megbizott részére felajánlja.

Közgyűlésünk a kért szabadságot megadja.

16. A bezői egyház jelenti, hogy a betegség folytán szabadságolt Minay Julia tanitónőt Sulyok Margit okl. tanitónővel helyettesítette.

Tudomásul szolgál.

17. Karabélyos Jenő jenkei megválasztott tanító beerősítését kéri.

Közgyűlésünk Karabélyos Jenőt, a jenkei egyház tanítói állásába beerősíti, tőle a hivatali esküt kiveszi, s tudomás vétel végett a Ft. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

18. Dr. Sutka István tb. ügyész a múlt őszi gyűlés 24. sz. határozatára jelenti, hogy a néhai Virág József vajáni volt lelkésznél levő erdőtőke biztosítása végett ifj. Virág József lasztoméri lelkésszel érintkezésbe lépett, ki a tőle kapott levélben az említett tartozást ismételten elismeri s annak rendezésére kéri az özvegy részére járó fizetés kiszolgáltatásának megtagadását. Amennyiben az özvegy járandósága megélhetésének veszélyeztetése nélkül le nem tartható, ismét felhívta ifj. Virág Józsefet a tartozásnak elfogadhatóbb módon való rendezésére. Ezer felhívására eddig válasz nem érkezett, ugyanazért javasolja, hogy ha ifj. Virág József levélbeli nyilatkozata dacára sem lenne hajlandó az ügyet rendezni, vagy legalább is az egyházat kellő módon biztosítani, az esetben utasítsák a vajáni egyház szükség esetén Virág József és esetleg örökösei ellen a birói utat is igénybe venni.

Közgyűlésünk dr. Sutka István ügyész jelentését tudomásul veszi, egyben felkéri, hogy ez ügyben tovább eljárni, s szükség esetén a vajáni egyháztól a per folytatásához szükséges meghatalmazást beszerezni s a lépéseket a tőke-tartozás zálogjogi biztosítására illetve behajtására megtenni sziveskedjék.

19. A vajáni egyház betérjeszti megerősítés végett négy példányban kiállított lelkészi díjlevelét.

Közgyűlés a szabályszerint kiállított s a régítől semmiben el nem térő díjlevelet jóváhagyja és megerősíti s a főt. egyházkerületre hivatalból felterjeszti.

20. A bátfa-pallói egyház betérjeszti megerősítés végett négy-négy példányban kiállított lelkészi díjlevelét.

Közgyűlés a szabályszerint kiállított s a régítől semmiben el nem térő díjlevelet jóváhagyja és megerősíti s a főt. egyházkerületre hivatalból felterjeszti.

21. Az őszi segélyosztó-bizottság beterjeszti az őszi segélyek szétosztásáról felvett jegyzőkönyvét. Eszerint az egyházkerületi pénztárból a következő segélypénzek küldettek le: Baldácsy-alapból 809 K 53 f, Nagy Gedeon-alapból 200 K, Hollandi-tárból 120 K, Szükösi-tárból 54 K 28 f. Összesen 1183 K 81 f, mely összeget a következőképen osztotta szét a bizottság:

I. Baldácsy-alap.

1. Tiszaásványi egyháznak	100 K
2. Ungpinkóci	100 „
3. Vajkóci	100 „
4. Vajáni	100 „
5. Kisdobronyi	20 „
6. Csapi	50 „
7. Ungnyarádi	50 „
8. Iskei	50 „
9. Pataki Pál lelkésznek	80 „
10. Gecse Géza	50 „
11. Kiss László	70 „
12. özv. Nagy Menyhértnek	39 „

Összesen 809 K 53 f

II. T. Nagy Gedeon-alap.

1. Iskolások jutalomkönyvére	20 K
2. Egyed Béla tanítónak	20 „
3. Özv. Böszörményi János-nénak	60 „
4. Özv. Laki Józsefnénak	40 „
5. Özv. Pápay Jánosnénak	60 „

Összesen 200 K

III. Hollandi-tár.

1. Özv. Rozgonyi Jánosnénak	40 K
2. Böszörményi Lászlónak	40 „
3. Karabélyos Gyula	40 „

Összesen 120 K

IV. Szegény lelkészek és tanítók alapja.

1. Egyed Béla	20 K — f
2. Vágó Mária Etelka	34 K 28 f

Összesen 54 K 28 f

Közgyűlés az őszi segélyosztó-bizottság munkálatában a Baldácsy-alapból beküldött segély rendeltetészerű szétosztását helyeslőleg veszi tudomásul. Azonban megállapítja azt, hogy a T. Nagy Gedeon-alapból nyert 200 K segélyt, az egyházkerületi figyelmeztetés dacára sem osztotta szét az ungi egyházmegyére nézve

előirt kulcs szerint. A Szükösi-hollandi tárnál pedig egy lelkészi árvának a segélyezésével szemben négy tanítónak és tanító-özvegynek a segélyezése nem áll arányban s az ilyen arány alkalmas az alap rendeltetésének elhomályosítására. Utasítja azért az egyszersmindenkori őszi segélyosztó-bizottságot arra, hogy a Szükösi-hollandi tárnál is arányos figyelemben részesítse, úgy az egyházak és lelkészek, lelkész-özvegyek, mint a tanítók s tanító-özvegyek és árvák kérvényeit. A Nagy Gedeon-féle alapnál pedig tartsa szem előtt az előirt kulcsot, s egy egyháznak 80 korona, egy özvegynek vagy árvának 20 K, két tanítónak 40—40 korona adandó; a fenmaradó összeg pedig a szorgalmas tanulók jutalmazására fordíttassék.

22. Esperes jelenti, hogy a beérkezett segélykérvényeket elbírálás végett kiadta a számvevőszéknek.

Tudomásul szolgál.

23. Az egyházmegyei számvevőszék betérjeszti az „Ungi ref. egyházmegyei pénztár“ alapjainak, alapítványainak, tőkepénzeinek 1914. évi bevételeiről és kiadásairól szóló számadások megvizsgálásáról szintén, f. hó 7-dik napján felvett jegyzőkönyvét, mely szerint I. A P. Horváth Mária és Simon-alap múlt évi bevétele 26546 K 59 f. Kiadása 20847 K 24 f. Pénzmaradványa 5699 K 35 f. A tár állása pedig:

Kint levő tőke	. 175231 K 78 f	1913-ban	175110 K 58 f
Kamathátralék	. 8872 K 09 f	„	2983 K 11 f
Pénztári maradvány	5699 K 35 f	„	11639 K 74 f

Összesen 189803 K 22 f 1913-ban 189733 K 43 f

Ennél a tárnál megjegyztetik, hogy a pénztári maradvány a P. Horváth Mária végrendelete értelmében mint tiszta és befolyt jövedelem, a szegény egyházak, lelkészek és tanítók közt a f. tavaszi egyházmegyei közgyűlés által segélyül lévén kiosztandó, a tár állása ennek levonásával 1914. végén = 184103 K 83 f.

Közgyűlés a számvevőszék javaslata alapján ezen számadást jóváhagyja s tudomásvétel végett a főt. egyházkerületre felterjeszti.

23/a. Ugyanezen számvevőszék, ugyanazon jegyzőkönyvében II—XXVI. számok alatt az egyházmegyei pénztárban kezelt többi összes alapok számadásait terjeszti elő.

Közgyűlés ez alapokra nézve is — a számvevőszék javaslata alapján — a számadásokat jóváhagyja s a pénztárnoknak az 1914. évi számadások terhe alól az azokban foglalt tételekre nézve a felmentvényt a szokásos óvások fentartása mellett megadja.

23/b. Ugyanazon számvevőszék a mult gyűlésünk 28. sz. határozatával Szaploneczay Petronellának javaslattétel végett hozzá áttett kérvényére, melyben nevezett, mint vagyontalan, az egyházmegyei özvegy-árvatárból évi kegydíj iránt kérelmez, javasolja, hogy mivel kérelmező az özvegy-árva-tár alapszabályai szerint gyámsegélyre nem jogosult, tekintettel a mostani súlyos idők nehéz megélhetési viszonyaira, kivételesen 50 korona egyszersmindenkori segélyben részesítették.

Közgyűlés a számvevőszék javaslata szerint Szaploneczay Petronellát kivételesen 50 korona egyszersmindenkori segélyben részesíti.

23/c. Ugyanazon számvevőszék a mult gyűlésünk 26. sz. határozatával javaslattétel végett hozzá áttett Kavasch Ernő építész-szakértői ajánlatát, tekintettel a háboru által előidézett súlyos pénzviszonyokra s az emiatt megbénult építkezésekre, a napirendről levenni javasolja.

Közgyűlés a számvevőszék javaslata szerint határoz.

24. Olvastatott az egyházmegyei számvevőszék 1915. május hó 17-én tartott ülésének jegyzőkönyve, mely a Horváth Mária alapból kiosztható segélyek szétosztására vonatkozó javaslatot foglalja magában.

Közgyűlés a számvevőszék javaslatát azzal fogadja el, hogy az egyházakat illető s az állandó segélyeken kívül még fennmaradó 654 K 48 f-ből 500 koronát az iskei, 154 K 48 fillért pedig a magasrévi egyház kap.

25. Nagy Sándor missiói előadó panaszosan jelenti, hogy kötelességének ez alkalommal nem tud megfelelni, amennyiben missiói jelentését csak a vámoslucskai lelkész küldötte be, Jenkéből és Minajból jelentés nem érkezett.

Közgyűlésünk utasítja a jenkei és minaji lelkészt, hogy missiói jelentésüket 8 nap alatt Nagy Sándor e. m. előadóhoz okvetlen be- küldjék, jövőre pedig kötelességüknek pontosabban tegyenek eleget.

26. A f. évi június hó 10-ére kitűzött egyházkerületi gyűlésre az ungi egyházmegyéből a következő képviselők küldetnek ki:

Szücs István esperes, Minay István h. gondnok, Magyar Bertalan, Nagy Sándor, Szilágyi Sándor, Kovács Dániel és Pataki Pál.

27. Az ungi egyházmegyéből közhirdetésre ajánlatnak :
Ungtarnóc és Bajánháza.

28. Elnökség bemutatja a LXXXII—XCV. sz. esperesi körleveleket.

Tudomásul szolgál.

29. Az ungi református tanító egyesület jelenti, hogy az 1914. év folyamán „A kézügyesség módja, anyaga és eszköze“ című pályatételre egy pályamunka érkezett, melyet a bíráló bizottság mint értékes és alapos szakértelemmel megírt munkát a pályadíjra érdemesnek talált. A jelíges levél felbontatván, kitünt, hogy szerzője Sulyok János ungvári tanító, kinek a díj kiadni határozottatott.

Az egyházmegyei közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s utasítja az egyházmegyei pénz-

tárnokot, hogy a pályadíjat Sulyok János ungvári tanítónak szabályszerű nyugta ellenében fizesse ki.

30. Az ungi református tanító-egyesület jelenti, hogy az 1915. évre „A földrajz tanítása és a háború“ című pályátételt tűzte ki 1915. évi május hó 1-i beadási határidővel.

Tudomásul szolgál.

31. Ung vármegye törvényhatósági bizottsága megkeresi egyházmegyénket, hogy a vármegyei népnevelési bizottságba az 1915. év folyamára kebeléből egy tagot küldjön ki.

Az egyházmegyei közgyűlés Ung vármegye népnevelési bizottságába az 1915. év folyamára Szücs István esperes tizzasalamoni lakost küldi ki s erről Ung vármegye törvényhatósági bizottságát jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni határozza.

32. Ung vármegye közigazgatási bizottsága 11/1915. K. B. számú átiratával megkeresi egyházmegyénket, hogy az 1915. év tartamára újból alakítandó tanítói nyugdíjügyi bizottságba a maga részéről is egy tagot küldjön ki.

Az egyházmegyei közgyűlés az ungvármegyei tanítói nyugdíjügyi bizottságba az 1915. év folyamára Szücs István esperes tizzasalamoni lakost küldi ki, s erről a megkereső hatóságot jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

33. A csicseri egyház előjárósága bemutatja a néhai özv. Csicseri Orosz Andrásné volt csicseri egyháztagnak 300 koronás alapítványi levelét, melynek rendelkezése szerint alapító 300 koronát helyezett el a csicseri református egyház pénztárába, azon kikötéssel, hogy a mindenkor csicseri református lelkész ez alapítványi összeg kamatai fejében tartozik az alapítványozó és néhai férje Csicserben lévő sirját gondozni s a sirkert kerítésének rendbetartását szükség esetén a munkácsi gör. kath. püspökségnél szorgalmazni. Jelenti egyuttal nevezett előjáróság, hogy a presbyterium az alapítványt köszönettel fogadta, azt a köz és nevelési alappal együtt az alapítvány rendelkezésének megfelelően kezelni rendelte.

Az egyházmegyei közgyűlés a csicseri egyház presbyteriumának az alapító-levélre vonatkozó határozatát jóváhagyva, tudomásul veszi s az összes iratokat végleges jóváhagyás végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni határozza.

34. Csomár Béla tisztaásványi lelkész, az 1914. évi tavaszi gyűlés 71. sz. határozatára jelenti, hogy a paróchiális könyvtár kiegészítése végett a dunántúli egyházkerület főjegyzői hivatalát megkereste, s onnan azon értesítést nyerte, hogy a dunántúli egyházkerület csak a maga kerületbeli nyomtatványokat küldhet.

Közgyűlésünk felhívja Csomár Béla tisztaásványi lelkészt, hogy a paróchiális könyvtár hiányzó könyveit saját egyházkerületünk útján igyekezzék beszerezni, s erről legközelebbi gyűlésünkre jelentést tegyen.

35. Esperes jelenti, hogy a sárosmezői I. egyházba ideiglenes tanítóul Záhonyi István nyugdíjas tanítót helyezte be.

Tudomásul szolgál.

36. Az esperes bemutatja Varga Károly korláthelmeci lelkésznek hozzá intézett levelét, melyben bejelenti, hogy a hadbavonult tanító helyett a tanítást mindaddig beszünteti, míg díjazásáról gondoskodás nem történik.

Közgyűlés a levél tiszteletlen hangja és a levélíró lelkésznek 1914. évi őszi közgyűlésünk 18. sz. határozatával való szembehelyezkedése miatt Varga Károly korláthelmeci lelkész ellen a fegyelmi eljárást elrendeli s erről az esperest további intézkedés végett értesíti.

Ezen határozat ellen Varga Károly szóval felebbezést jelent be.

37. Az esperes bemutatja Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész kérvényét, melyben azt kéri, hogy az 1914. évi tavaszi közgyűlés 42/1914. sz. határozatával a sárospataki fő-

gimnáziumban tanuló Bertalan nevű fia részére kiutalt, de be nem folyván, ki nem fizetett Szabó András-féle alapítvány 1913. évi kamatait ismételten kiutalni s ugyanezen alapítvány 1914. évi kamatait pedig az egyházmegyei közgyűlés szintén nevezett fia részére adományozni szíveskedjék.

Az egyházmegyei közgyűlés a kérelemnek helyt ad s Magyar Bertalannak hasonló nevű 7-ik osztályú fia részére a Szabó András-féle alapítvány 1913. és 1914. évi kamatait kiutalványozza.

38. Ugyancsak Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész kéri, hogy a sárospataki főgimnázium 5-ik osztályában tanuló László nevű fia részére a Diós-féle alapítvány 1914. évi kamata kiutalványoztassék, illetve adományoztassék.

Az egyházmegyei közgyűlés a Diós-féle alapítvány 1914. évi kamatait Magyar László a sárospataki főgimnázium 5-ik osztályú tanulója részére kiutalványozza.

39. A nagyszeretvai egyház előjárósága bemutatja az egyház presbiteriumának a közgyűlés által is jóváhagyott határozatát, mely szerint az egyház megmarad a régi fizetési alapon s az adócsökkentési segély egy részét tőkésíti, másrészét pedig építkezési célokra fordítja s a határozat jóváhagyását kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a nagyszeretvai egyháznak az adócsökkentési segély felhasználására vonatkozó határozatát jóváhagyja.

40. A kistráti egyház jelenti, hogy az 1914. év folyamán az egyházmegyei közgyűlés 11/914. és az egyházkerületi közgyűlés 101/914. sz. határozataival harang csináltatásra engedélyezett és felvett 500 korona rendkívüli kölcsönt teljes egészében visszafizette.

Tudomásul szolgál.

41 Az eszenyi egyház előjárósága bemutatja presbiteriumának azon határozatát, mely szerint Báthory Kálmán

eszenyi lakosnak a nevezett egyháztól bérelt 22 magyar hold föld 404 korona évi bérleti összegét az 1913. és 1914. évi elemi csapások miatt 140 koronára szállította le s ezen határozat jóváhagyását kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés, mivel az eszenyi egyház közgyűlése a kérdés tárgyában határozatot nem hozott, az összes iratokat szabályszerű eljárás végett a nevezett egyház előljáráóságának visszaküldeni rendeli.

42. A jenkei egyház előljáráósága kéri, hogy 14000 korona váltó adósságát jelzálogos kölcsönné változtathassa át, illetve azt mint kölcsönt az egyház nevében és tulajdonában levő néhai Pongrácz Gyula által hagyományozott 140 hold földre rátábláztathassa.

Az egyházmegyei közgyűlés a jenkei egyház kérelmét a maga részéről teljesíti s az összes iratokat jóváhagyás végett a főtisztelendő egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

43. Az 1913. évi tavaszi közgyűlés Komjáthy Gábor és Hegyi György urakat azzal bizta meg, hogy jelenjenek meg az ungpinkóci egyházban és az ottani iskola célszerű átalakítása, vagy újjáépítésére nézve készíttessenek tervrajzot és költségvetést, vegyék ott számításba a fennálló alapokat, tőkét, a hivek hozzájárulását és úgy tegyenek az egyházmegye részéről leendő segélyezés mérvére nézve javaslatot. E megbizásra vonatkozólag Hegyi György jelenti, hogy míg az iskolai fundus Ungpinkócon az egyház nevére nincs telekkönyvezve, az iskolai épület emeléséről ott intézkedni nem lehet.

Egyházmegyénk Hegyi György jelentését tudomásul veszi, a bizottsággal szemben a megbizatást tovább is fenntartja s intézkedéseket az ungpinkóci iskolai belsőségnek az egyház nevére való telekkönyvezés megtörténte után kéri és várja.

43/a. Az 1913. évi tavaszi közgyűlés ismételen utasította az ungpinkóci egyházat, hogy az iskolai belsőséget irassa az egyház nevére és arról jelentsen.

Közgyűlésünk ujólag utasítja az ungpinkői lelkészt és előljáróságot, hogy az iskolai belsőségnek az egyház nevére való átíratása akadályait valahára elhárítsák s eljárásukról a jelentést őszi közgyűlésünkre beadni el ne mulasszák.

43 b. Közgyűlésünk megbizta Tóth Lajos e.-megyei pénztárnokot, hogy Kovács János első ungi esperes Eszenyben levő siremlékét restauráltassa, az elkészített művet adja át az eszenyi egyháznak s az erről felvett jegyzőkönyvet terjessze be gyűlésünkre.

Közgyűlésünk a siremlék átadásáról felvett jegyzőkönyv beterjesztésére felhivja e. m. pénztárnokot.

43/c. Mult évi közgyűlésünk pártolólágot tette át a lelkészi és tanítói értekezletnek özv. báji Patay Gyuláné urnő azon kérelmét, hogy a lelkészek és tanítók 2 korona évi tagdíjjal testületileg lépjenek be a Miskolci Filler-Egyletbe.

Közgyűlésünk a kérelmet a lelkészi és tanítói értekezletnek szíves figyelmébe ujólag melegen ajánlja.

43/d. Mult évi tavaszi, majd őszi közgyűlésünk jelentést kért Komjáthy Gábor ungvári lelkésztől, hogy mi alapon szed Sulyok János ottani tanító az évi állandó segélyből is 50, a Horváth Mária-féle ház jövedelméből is 50 koronát, tehát kétszeres énektanítási díjat. Jelentés hiányában Sulyok János azt a felvilágosítást adja, hogy ő kétszeres díjat nem szed, de neki a tanító-képezdében és a polgári leányiskolában végzett énektanításért jár 50—50 korona és kéri, hogy az 1913—14. iskolai évben teljesített énektanításért hátrálékban lévő 50 korona kifizetessék.

Közgyűlésünk Sulyok János tanító részére az 1913—14. évi iskolai évről hátrálékos 50 korona énektanítási díj kifizetését elrendeli.

44. Kovács Dániel világi főjegyzőnek tanácsbíróvá lett megválasztása folytán a főjegyzői állás betöltése vált szükségessé.

Közgyűlésünk a világi főjegyzői állás betöltésére a szavazást elrendeli s annak keresztülvitelét az 5/a. pontban kiküldött bizottságra bizza.

45. Hitelesítő bizottsági tagokul megválasztatnak:

Az elnökség és jegyzői karon kívül: Hegyi György, Móré Elek, Gecse Géza.

46. A tárgysorozat kimerítettén, a közgyűlés berekesztése előtt az elnöklő Esperes meleg szavakkal üdvözli Stépán László világi tanácsbírókat abból az alkalomból, hogy Őfelsége a király őt kir. ítélőtáblai bíróvá nevezte ki.

Közgyűlés az ő régi hű és lelkes tanácsbíráját, aki a rábizottakban szinte féltő lelkiismeretességgel s a legapróbb részletekre is figyelmet fordító pontossággal szokott eljárni, aki az egyházi kérdések és esetek jogi vonatkozásainak megvilágítására nemcsak szóval, de tollal is készséges: a birói pályán való jól megérdemelt emelkedése és kitüntetése alkalmából a maga részéről is a legmelegebben üdvözli s óhajtja, hogy vezesse az Isten továbbra is nyereségről-nyereségre.

47. Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítettek május hó 21-én Ungváron a hitelesítő bizottság ülésében.

Minay István,
gondnok-helyettes.

Szücs István,
esperes.

Hegyi György,

Móré Elek,

Kovács Dániel,
világi főjegyző.

Szabó Zoltán,
világi jegyző.

Pataki Pál,
papi jegyző.

Kovács István,
papi jegyző.

Jegyzőkönyvezték:

Pataki Pál papi jegyző a 6—12, 19—23/c, 46—47 ;
Kovács István papi jegyző az 1—5/a, 24—28, 43—44 ;
Kovács Dániel világi főjegyző a 13—18, 34—35 ;
Szabó Zoltán világi aljegyző a 29—33, 36—42. jegyző-
könyvi pontokat.

Közgyűlési ügyek tárgymutatója.

1. A gyűlés megnyitása.
2. A gyűlési tagok igazolása.
3. A jelen és a múlt gyűlésről való elmaradásukat igazolják.
4. Esperes évi jelentést nem adhat.
- 4/a. Esperes a hadbavonult tanítók névsorát bemutatja.
5. Esperes megemlékezése mult évi halottainkról.
- 5/a. Szavazás rendeltetik a papi főjegyzői állásra.
6. Dr. báji Patay György köszönő-levele tb. tanácsbíróvá történt megválasztásáért.
7. Kovács Dániel vil. tanácsbíróvá választatik.
8. Jelentés Bakcsy Gyula csapi lelkész beiktatásáról s a közte és az özvegy papné közt felmerült fizetés-megosztási viszályról.
9. Jelentés Isaák Imre miskolci s.-lelkésznek vajáni lelkésszé választásáról.
10. Özv. Virág Józsefné a kegyeleti év jövedelméről Isaák Imre javára lemond.
11. Jelentés Isaák Imre vajáni lelkész beiktatásáról.
12. Simon Karoly s.-lelkész bekebeleztetik.
13. Szentkereszty Tivadar Ung vármegye kir. tanfelügyelőjévé történt kineveztetését közli az egyházmegyével.
14. Minay Irénke a pallói leányegyház id. tanítónőjéül beerősítetik.
15. Minay Julia bezői tanítónő szabadságolása f. évi július 1-ig meghosszabbítatik.
16. Minay Julia szabadságolt tanítónőt Sulyok Margit okleveles tanítónő helyettesíti.
17. Karabélyos Jenő jenkei tanító hivatali esküt tesz s állásába beerősítetik.
18. Dr. Sutka István mult gyűlésünk 24. sz. határozatára jelent.
19. A vajáni egyház lelkészi díjlevelét megerősítés végett beterjeszti.
20. A bátfa-pallói egyház lelkészi díjlevelét megerősítés végett beterjeszti.
21. Jelentés az őszi segélyek szétosztásáról.
22. A segélykérvények elbírálás végett a számvevőszéknek kiadatnak.

23. A számvevőszék jelentése a Horváth Simon és Mária-alap múlt évi számadásáról.
- 23/a. Ugyanannak jelentése az egyházmegyei pénztárban kezelt többi alapok múlt évi számadásáról.
- 23/b. Ugyanannak javaslata múlt gyűlésünk 28. sz. határozata értelmében Szaplóczay Petronella kérvényéről.
- 23/c. Ugyanannak javaslata múlt gyűlésünk 26. sz. határozata értelmében Kavaszch Ernő építész-szakértő ajánlatáról.
24. Ugyanannak javaslata a segélyek szétosztásáról.
25. A missiói jelentések Jenkéről és Minajból nem érkeztek be.
26. Egyházkerületi gyűlésre képviselőkül kiküldetnek.
27. Közhirdetésre ajánltatnak.
28. Esperesi körlevelek tudomásul vétetnek.
29. Tanítóegyesület jelent a múlt évi pályatétel eredményéről.
30. Ugyanaz bemutatja a f. évre kitűzött pályatételt.
31. A vármegyei népnevelési bizottságba egy tag választása.
32. A vármegyei tanítói nyugdíjügyi bizottságba egy tag választása.
33. A csicséri egyház alapító-levele néhai Orosz Andrásné 300 koronás hagyományáról.
34. Csomár Béla tisztaásványi lelkész jelentése 1914. évi tavaszi gyűlésünk 71. sz. határozatára.
35. Záhonyi István nyugdíjas tanító Sárosmezőre ideiglenes tanítóul behelyeztetik.
36. Varga Károly korláthelmeci lelkész ellen fegyelmi eljárás rendeltetik.
37. Magyar Bertalan VII. gimn. tanuló fia a Szabó András-féle alap két évi kamatát kapja.
38. Ugyanannak V. gimn. tanuló fia a Diós-féle alap 1914. évi kamatát kapja.
39. A nagyszeretvai egyház határozata az adócsökkentési segély felhasználásáról jóváhagyatik.
40. A kistráthi egyház jelentése 500 koronás kölcsönének kifizetéséről tudomásul vétetik.
41. Az eszenyi egyház presbitériumának földbérleengedés tárgyában hozott határozata szabályszerű eljárás végett visszaadatik.
42. A jenkei egyház kérelme váltóadósságának jelzőlogos kölcsönné való átváltoztatása iránt jóváhagyatik.
43. Hegyi György jelentése 47/13. számú határozatunkra.
- 43/a. Az ungpinkóci egyház utasítatik 47/52. sz. határozatunk végrehajtására.
- 43/b. Tóth Lajostól 47/58. sz. határozatunk értelmében várja a közgyűlés az ott megnevezett jegyzőkönyv bemutatását.

- 43/c. A lelkesértekezlet és tanítótestület figyelme 50/38/b. sz. határozatunkra újból felhivatik.
- 43/d. Sulyok Jánosnak 50/40. sz. határozatunkra a felelet beérkezvén, az 50 K énektanítási díj kiutaltatik.
44. Szavazás rendeltetik a megüresedett világi főjegyzői állásra.
45. Hitelesítő bizottság választása.
46. Stépán László világi tanácsbíró üdvözlése kir. táblabíróvá történt kineveztetése alkalmából.
47. A jegyzőkönyvi pontok meghitelesítése.
-

Betürendes névmutató.

- Ajtay Sándor 4/a.
Bajánháza 27.
Bakcsy Gyula 8.
Bátfa 20.
Bernáth Zoltán 3.
Böszörményi László 4/a.
Csicsér 33.
Csomár Béla 3, 34.
Egyházmegyei pénztárnok 23/a,
24, 29, 37, 38, 43/b, 43/d.
Esperes 4, 5/a, 28, 36, 44.
Eszeny 41, 43/b.
Gecse Géza 45.
Halász Lajos 4/a.
Hegyí György 5/a, 43, 44, 45.
Isaák Imre 9, 10, 11.
Iske 24.
Jenke 42.
Karabélyos Jenő 17.
Kavasch Ernő 23/c.
Kéry György 4/a.
Kisráth 40.
Komjáthy Gábor 3, 5/a, 43, 44.
Kovács Dániel 7, 26.
Lelkész-értekezlet 43/c.
Magasrév 24.
Magyar Bertalan 3, 26, 37, 38.
Mátyás István 4/a.
Mészáros Károly 4/a.
Minay Irénke 14.
Minay Julia 15.
Minay István 1, 5/a, 26, 44.
Móré Elek 3, 25, 45.
Nagy Sándor 26.
Nagyszeretva 39.
Némety Jenő 4/a.
Orémus Kálmán 4/a.
Orgován Sámuel 4/a.
Őszi segélyosztó bizottság 21.
Palló 20.
Papp Lajos ifj. 4/a.
Pataký Pál 26.
Patay György dr. 6.
Patay Gyuláné 43/c.
Péter Sándor 4/a.
Simon Károly 12.
Stépan László 46.
Sulyok Margit 16.
Sulyok János 29.
Sutka István dr. 18.
Szabó Endre 25.
Szabó Zoltán 5/a, 44.
Szanyó Sándor 4/a.
Szaploneczay Petronella 23 b.
Szekeres Dénes 4/a.
Szentkereszty Tivadar 13.
Szilágyi Sándor 26.
Szücs István 26, 31, 32.
Tanító-egyesület 29, 30, 43/c.
Ungpinkóc 43, 43/a.
Ungtarnóc 27.
Ung vármegye 31, 32.
Vaján 18, 19.
Varga Károly 36.
Virág Józsefné özv. 10.
Záhonyi István 35.

II. Birósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1915. évi május hó 18-án az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak, a ker. bíróság 1914. évi június 4-én újabb eljárást rendelő végzése folytán Szabó Endre minaji lelkész ellen fegyelmi ügy tárgyában megtartott tárgyalásról.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, tárgyalást vezető elnök, Stépán László világi gondnok-helyettes, Szakal István, Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Maksa József egyházi, Stépán Géza, Kovács Dániel világi tanácsbírák. Hegyi György ügyész.

A felek részéről: Szabó Endre minaji lelkész.

Tárgyalás alatt van:

Szabó Endre minaji lelkész azon fegyelmi ügye, melyben a ker. bíróság 1914. évi június 4-én újabb eljárást rendelt el.

Elnök az ülést megnyitván, a formaságok betartása után Stépán Géza előadó az ügyet ismertetve, előadja, hogy amennyiben a fegyelmi ügy adatai még hiányosak, kiegészítésre szorulnak, javasolja annak jelen alkalommal a tárgyalás alól való levételét.

Elnök a tárgyalást berekeszti s zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság következő egyhangulag hozott

v é g z é s é t:

A bíróság az ügyet az időszaki bírósághoz utasítja.

A végzés kihirdetésénél panaszlott Szabó Endre minaji lelkész is jelen lévén abban megnyugodott.

Kmf.

Szücs István,
egyházi elnök.

Stépán László,
világi elnök.

Kovács Dániel,
jegyzőkönyvvezető.

II.

JEGYZÖKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1915. évi május hó 18-án az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak rendes ülésén.

Jelen voltak: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető egyházi elnök, Stépán László gondnok-helyettes, világi elnök. Szakai István, Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Maksa József egyházi, Stépán Géza és Kovács Dániel világi tanácsbírák. Hegyi György ügyész.

Tárgyalás alatt van:

Minay Istvánnak Szabó Endre minaji lelkész elleni panaszos ügye.

Elnök az ülés megnyitása s a bíróság szabályszerű megalakulása után kijelenti, hogy az ügyre vonatkozó iratok eddig hozzá nem érkeztek meg.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti, s zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott

v é g z é s é t :

A bíróság az ügyet az időszaki bírósághoz utasítja.

I n d o k o k :

Az időszaki bírósághoz volt utasítandó az ügy, mert az ügyiratok be nem érkezvén, a tárgyaláshoz előkészíthető nem volt.

Kmf.

Szücs István,
egyházi elnök.

Stépán László,
világi elnök.

Kovács Dániel,
jegyzőkönyvvezető.

III.

JEGYZÖKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1915. május hó 18-án az ungi egyházmegyei bíróságnak, mint közig. bíróságnak, Nagy Kokos János és társai jenkei egyháztagnak a Soltész Andor s.-lelkész választását kizáró bizottság eljárása elleni felebbezés tárgyalásáról.

Jelen voltak: A bíróság részéről Szücs István esperes, tárgyalást vezető elnök és Stépán László vil. tanácsbíró, mint gondnok helyettes elnöklete alatt Maksa József, Szakal István, Magyar Bertalan, Nagy Sándor előadó, egyházi, Stépán Géza világi tanácsbíró, Kovács István jegyző.

A felek részéről: Nagy Kokos János gondnok, Gazdovics János, Kolyibás György, Jencsó Mihály, Szücs János, Magyar János, Csiszár György, Pavelka István, Denczi András, Kis Béres György, Szalóka Mihály jenkei és tasolyai társaik.

Ügyész: Hegyi György.

Tárgyalás alatt van:

Nagy Kokos János és társai jenkei egyháztagnak felebbezése a Soltész Andor lelkésszé való meghívhatását kizáró bizottság határozata ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség nem forog fenn, sem a szabályszerűen megidézett felek részéről érdekelttségi kifogás nem emeltetett, úgy a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki.

Előadó a következőkben ismerteti az ügyet: A jenkei lelkészi állás halálozás folytán megüresedvén, a presbiterium az egyházközség hangulatára támaszkodva, egyhangulag kimondta, hogy a lelkészi állást meghívás útján és pedig Soltész Andor s. lelkésszel óhajtja betölteni. Esperes bekéri a meghívandó jelölt okmányait s az elnökség minősítvényének elbírálására a törvényes bizottságot kiküldi, de minthogy időközben Móré Elek beszolgáló lelkész feljelentést tesz, hogy Soltész Andor a II. t.-c. 20. §-a ellen vétett, amennyiben a lelkész temetése után pár nappal Jenke községben járt, e feljelentés is áttétetett a minősítő bizottsághoz, a mely megállapítja ugyan, hogy Soltész Andor az állásra képesítve van, de minthogy a feljelentésben foglalt vétségre való utalás a meghívásból való kizárhatást vonja maga után, a rábizott dologban érdemileg nem határoz, hanem vizsgálat megejtését kéri. Esperes a vizsgáló bizottságot kiküldi s bár az előtt Móré Elek a kihallgatások után feljelentését visszavonja, de közben Farkas Jenő kereszti tanító tesz feljelentést Soltész Andor ellen, hogy az a hozzá irt magán-levéiben a lelkészválasztásnál leendő pártfogását és hathatós támogatását kéri, maga magát ajánlhatja, így a II. t.-c. 44. §. e) pontja ellen

vétkezett. Az ezen ügyben kiküldött bizottság beigazolva látta mind a II. t.-c. 20. §-a, mind a 44. §. e) pontja elleni vétséget, ezért Soltész Andort a választási jogosultságból kizárja, illetőleg az ő meghívását érvénytelennek nyilvánítja.

Ez ellen a határozat ellen a jenkei egyházközség 81 választó tagja felebbezett, kérvén a Soltész Andor meghívhatásának kimondását.

Az ügy állásának az előadó által való ismertetése után elnök felhívja a feleket, van-e még az ügyre nézve valami újabb előterjeszteni valójuk?

Felek kijelentik, hogy nincs.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott következő

í t é l e t é t:

Az ungi ref. egyházmegye bírósága, mint közíg. bíróság Nagy Kokos János és társai jenkei egyháztagek felebbezésének helyt ad, a Soltész Andor jenkei lelkészszé való meghívhatását kizáró határozatot megváltoztatja, Soltész Andor meghívhatását érvényesnek nyilvánítja s esperest felhívja a választás további lefolytatására.

I n d o k o k:

Helyt kellett adni a felebbezésnek és fel kellett oldani a Soltész Andor jenkei lelkészszé való meghívhatását kizáró bizottsági határozatot, mert a vizsgálat során beigazolást nyert ugyan, hogy a meghívandó jelölt, lelkész temetése után pár nappal, egyházmegyénkből való elutazása alkalmával kevés időt töltött ugyan egy Jenkén lakó barátjánál, az ottani s.-jegyzőnél, de az egyházban egyetlen választóval sem érintkezett, Benkő Ferenc s. jegyző vallomása szerint köztük a lelkészválasztásról szó nem esett, így az ő ottani megjelenése inkább öntudatlan, mint szándékos cselekvény volt, melyre a II. t.-c. 20. §-a csak betűszerint volna alkalmazható. Beigazolást nyert az is, hogy irt ugyan Soltész Andor egy bizalmas levelet Farkas Jenő kereszti tanitónak és kérte az ő jóindulatát, pártfogását a lelkészválasztásnál a maga számára, de maguknak a választóknak magát nem

ajánlatta és e bizalmas levelében sem ígért semmi olyat, a mi a papi tisztesség rovására volna írható és a II. t.-c. 44. §-ába ütköznék. De méltányolni kellett a jenkei egyháztagok felebbezését különösen azért is, mert e tót-magyarajku egyházközségben a tót nyelven is beszélő jelölttől a missiói téren is eredményesebb egyházépítő munkát várhat egyházmegyénk, mintha az óhajásától megfosztott, elkeserített egyházra egy nem szeretett egyén lenne erőszakolva. Mindezek alapján kellett a bizottság kizáró határozatát feloldani s a jenkei egyháztagok felebbezése szerint a Soltész Andor meghívhatóságát kimondani.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél az érdekeltek jelen vannak, akiket felhív az aziránt való nyilatkozatra, hogy megnyugosznak-e az ítéletben vagy felebbeznek?

Hegyí György ügyész különösen az indokolás utolsó pontjára való tekintetből a bíróság ítéletében megnyugszik, felebbezők pedig örömmel veszik azt tudomásul.

Kelt mint fent.

Szücs István,
egyházi elnök.

Stépan László,
világi elnök.

Kovács István,
jegyzőkönyvvezető.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1915. május hó 18-án az ungi egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak Egry Ferenc kisgejőci egyháztagnak egyházi adó kivetés elleni felebbezése tárgyalásáról.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, tárgyalást vezető elnök, Minay István gondnok-helyettes; Szakal István, Maksa József, Magyar Bertalan papi, Stépan László, Kovács Dániel világi tanácsbírák. Kovács István jegyző, Szabó Zoltán előadó.

A felek részéről: Nagy Sándor lelkész, Benkő László gondnok. Ügyész: Hegyí György.

Tárgy:

Egry Ferenc felebbezése a reárótt egyházi adót megállapító presbiteri határozat ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő birák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki.

Szabó Zoltán előadó ismerteti az ügyet, mely szerint a kisgejőci egyház már évekkel ezelőtt igénybe vette az adócsökkentési segílyt, ugyanakkor életbe léptette a III. t.-c. 13. §-ának a) és b) pontjában kívánt adókulcsot s az egyháztagok azóta eszerint fizetik egyházi adójokat; Egry Ferenc nagybirtokostól azonban, hallgatag megegyezéssel, bizonyos kisebb mértékű adófizetéssel is megelégedett az egyház, de a jelen évi adókivetésnél már vele szemben is teljes mértékben alkalmazta a 13. §. a) és b) pontját, amelynél fogva egyházi adója az eddiginek kétszeresénél is többre emelkedett. Egry Ferenc, különösen e válságos gazdasági években a földre rótt nagy egyházi adóval való megterhelhetését sérelmesnek tartja, azért a presbitérium kivetése ellen felebbezéssel él.

Ezek után elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után, nyílt ülésben kihirdeti, hogy a bíróság egyhangulag a következőleg

í t é l t :

Az egyházmegyei bíróság, mint közigazgatási bíróság Egry Ferenc felebbezésének elutasításával a presbiteri határozatot helyben hagyja.

I n d o k o k :

El kellett utasítani a felebbezést, mert a presbitérium által készített egyházi adókivetés az egyházi törvénycikk ide vonatkozó rendelkezéseinek betartása mellett történt s felebbező kérelmének teljesítése esetén indokolt volna az egyház azon aggodalma, hogy azon az alapon legalább is a fele egyháztag is igényelhetné az adóle-

szállítást, ami a törvényes adókulcs megváltoztatására s a rend teljes felbomlására vezetne.

Ezen ítélet Egry Ferencsel írásban közöltetik.

Szücs István,

egyházi elnök.

Minay István,

világi elnök.

Kovács István,

jegyzőkönyvvezető.

V.

Időszaki tanács.

Az egyházmegyei bíróság egy évi tartamra, a következőleg alakítja meg időszaki tanácsát:

Elnökség: Szücs István esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok.

Rendes tagok: Maksa József, Szakal István, Stépán Géza.

Póttagok: Minay István, Stépán László, Tóth Lajos.

Szücs István,

egyházi elnök.

Minay István,

világi elnök.

Kovács István,

jegyzőkönyvvezető.

Bírósági ügyek tárgymutatója.

1. Végzés Szabó Endre minaji lelkész fegyelmi ügyében.
2. Végzés Minay Istvánnak Szabó Endre elleni panasza tárgyában.
3. Ítélet a jenkei megfelebbezett lelkész-meghívási ügyben.
4. Ítélet Egry Ferencnek egyházi adókivetés elleni felebbezése tárgyában.
5. Időszaki tanács megalakítása.

